

Nestrukturirani modeli mlijeko-kiselog vrenja

Sažetak

Da bi se opisao mikrobnii proces, upotijebljeni su strukturirani i nestrukturirani modeli. Strukturirani modeli uzimaju u obzir strukturu, funkciju i raspored stanica, a nestrukturirani ne uzimaju fiziološka svojstva, već samo ukupnu koncentraciju stanica. Ipak, usprkos njihovoj jednostavnosti, nestrukturirani modeli precizno opisuju mlijeko-kiselo vrenje u različitim eksperimentalnim uvjetima i na raznim podlogama. Autori najčešće koriste Luedekingov i Piretov model, koji opisuje djelomičnu vezu između rasta stanica i proizvodnje mlijeko-kiseline. U razvoju ovoga modela najčešće je pH-vrijednost glavni parametar. Pri niskoj pH-vrijednosti nastaju inhibicijske koncentracije nedisocirane mlijeko-kiseline, što zaustavlja rast mlijeko-kiselih bakterija, a time i proizvodnju mlijeko-kiseline. Taj se inhibicijski učinak može prevladati održavanjem optimalne pH-vrijednosti, ali pritom treba uzeti u obzir utjecaj hranjivih tvari na rast mlijeko-kiselih bakterija. Nedostatak dušika je najčešći uzrok inhibicije mlijeko-kiselih bakterija, jer im je prijeko potreban za rast, dok nakon iscrpljivanja ugljika iz podloge prestaje proizvodnja mlijeko-kiseline, što se može izbjegi korištenjem odgovarajućih koncentracija ugljika.

Ključne riječi: mlijeko-kisele bakterije, inhibicija rasta, nestrukturirani modeli, limitacija rasta